

Emil Lindroos
Helsingfors universitet

Handledare: Lena Thorn

Sambandet mellan adiponektin och metabola syndromet samt deras betydelse för kardiovaskulär sjukdom vid typ 1-diabetes

Antalet diabetiker i Finland överskrider redan 500 000, och vårdkostnaderna uppgår till ungefär 15 procent av landets totala vårdkostnader. I Finland är typ 1-diabetes en vanlig sjukdom, enligt THL lider 10–15 procent av diabetikerna av sjukdomen. Risken för diabetespatienter att insjukna i kardiovaskulära sjukdomar är klart förhöjd. I genomsnitt insjuknar diabetespatienter 10–15 år tidigare i kardiovaskulära sjukdomar än normalbefolkningen.

Adiponektin är ett protein som utsöndras ur vit fettvävnad och fungerar som mediator molekyl mellan fettvävnad och andra målvävnader. Sambandet mellan adiponektinet och kardiovaskulära sjukdomar hos diabetespatienter har varit omtvistad. Hos normalbefolkningen ses adiponektin som en skyddande markör, medan det i viss forskning om typ 1-diabetiker konstaterats det motsatta, nämligen att en hög adiponektinkoncentration associerar med en större risk att insjukna i kardiovaskulära sjukdomar.

Studien är en del av FinnDiane-studien, vars mål är att identifiera riskfaktorer hos typ 1-diabetiker som bidrar till ut-

vecklingen av diabetesrelaterade komplikationer. Materialet som användes bestod av anamnestiska uppgifter, klinisk grundundersökning samt blodprov som samlats in under en 15 års uppföljningstid. I studien ingick 1 444 typ 1-diabetiker utan nefropati. Målet med studien var att undersöka adiponektinets samband med metabola syndromet samt deras gemensamma inverkan på risken för typ 1-diabetiker utan nefropati att insjukna i kardiovaskulära sjukdomar.

Vi såg ett klart samband mellan adiponektinkoncentrationen och metabola syndromet, där en lägre adiponektinkoncentration associerades inte endast med metabola syndromet utan även med ökat midjemått, lågt HDL och höga triglycerider. Personer med samtidigt metaboliskt syndrom och låg adiponektinkoncentration hade en 2,6-faldig risk att insjukna i kardiovaskulär sjukdom jämfört med jämförelsegruppen. Enligt vår studie verkar det som, precis som hos normalbefolkningen, att adiponektinet fungerar som en skyddande faktor även hos typ 1-diabetiker utan nefropati.

Metabola syndromet är en enkel och kostnadseffektiv indikator för patienter med förhöjd risk att insjukna i kardiovaskulära komplikationer och det vore av vikt att bättre och i god tid identifiera dessa personer för att få en så effektiv primärprevention som möjligt.